

DOCUMENTARY EXHIBIT: LGGRTC RESPONSES OF 11 FEBRUARY 2020 AND 19 OCTOBER 2026

Exhibit cover explanation · Compiled 19 October 2026

Purpose

This compilation preserves, in a single reading PDF, the transmission email of the Lithuanian Genocide and Resistance Research Centre (LGGRTC) dated 19 October 2026, its newly registered response No. 55R-1093, the enclosed copy of LGGRTC's letter of 11 February 2020, and the official metadata appended to the Centre's PDF transcript.

Significance

The 2020 letter stated that the Oldenburg Regional Court had acquitted Hermann Schleef. In its 19 October 2026 response to a request dated 22 September 2026, LGGRTC reported that its available records do not establish why the word "išteisino" ("acquitted") was selected. It also reported finding no further preparatory or assessment records, no documented correspondence with German courts or prosecutors concerning the matter, and no documented subsequent consideration of correction. The Centre identified three sources used when information about the proceedings was prepared: Lithuanian Special Archives file K-40/2/39, a Schleswig-Holstein archival information system entry, and the JuNSV database.

Evidentiary limitation

These are the Centre's statements about the results of its records search. They do not, without independent proof, establish which official authored the 2020 wording or that it was knowingly fabricated. Determining the actual court disposition requires reference to the German primary record.

Contents and page order

1. This explanatory cover page.
2. Reproduction and English translation of the email transmitting the files (19 October 2026).
3. LGGRTC official six-page PDF transcript as received: October 2026 response (PDF p. 1); February 2020 letter (PDF pp. 2-5); signature and registration metadata (PDF p. 6).

Document integrity

The official six-page PDF is appended without editing its pages. The cover and email transcription are editorial additions. The signed ADOC files are not embedded in this reading copy and should be retained separately as the electronic originals. The original email had five attachments: a PDF transcript, a 2026 ADOC and DOCX, and a 2020 ADOC and DOCX.

TRANSMITTAL EMAIL — 19 OCTOBER 2026

From	DVS Kontora <kontora@genocid.lt>
To	ggochin@gmail.com
Date	19 October 2026, 12:26 UTC (as shown in Gmail)
Subject	PRAŠYMAS PATEIKTI INFORMACIJĄ IR DOKUMENTUS
Registration	55R-1093 · 19 October 2026

Lithuanian email body (transcribed)

Labą diena,

Lietuvos Gyventojų Genocido ir Rezistencijos Tyrimo Centras jums siunčia dokumentą.

Dokumento antraštė PRAŠYMAS PATEIKTI INFORMACIJĄ IR DOKUMENTUS;

Registracijos Nr. 55R-1093 ;

Registracijos data 2026-10-19.

Pagarbiai

Lietuvos Gyventojų Genocido ir Rezistencijos Tyrimo Centras administracija

English translation (editorial)

Good afternoon,

The Lithuanian Genocide and Resistance Research Centre is sending you a document.

Document title: REQUEST FOR INFORMATION AND DOCUMENTS;

Registration No.: 55R-1093;

Registration date: 19 October 2026.

Respectfully,

Administration of the Lithuanian Genocide and Resistance Research Centre.

Attachments listed in the email

Nuorastas_2026-10-19 G. Gochinui Oldenburgo teismas.pdf

2026-10-19 G. Gochinui Oldenburgo teismas.adoc

Atsakymas Gochinui i 01-16.adoc

Atsakymas Gochinui i 01-16.DOCX

2026-10-19 G. Gochinui Oldenburgo teismas.docx

Source: message in Gmail, ID 1a15420ca090f8af. The next six pages reproduce the original attached PDF in full.

LIETUVOS GYVENTOJŲ GENOCIDO IR REZISTENCIJOS TYRIMO CENTRAS

Biudžetinė įstaiga, Didžioji g. 17/1, LT-01128 Vilnius tel. (8 5) 231 4139, faks. (8 5) 279 1033, el. p. centras@genocid.lt
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 191428780

Grant Gochinui
ggochin@gmail.com

2026-10-19 Nr. 55R-

Į 2026-09-22

DĖL INFORMACIJOS IR DOKUMENTŲ PATEIKIMO

Atsakydamas į Jūsų prašymą dėl Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centro (toliau – Centras) 2020 m. vasario 11 d. rašte pateikto teiginio apie Hermanno Schleef'o bylą, Centras informuoja apie atliktos paieškos rezultatus.

Minėtame rašte informacija apie Oldenburgo teismo procesą, taip pat apie Hanso Gewecke's ir Ewaldo Bub'o bylas, buvo pateikta nagrinėjant Jono Noreikos (generolo Vėtros) veiklos vertinimo klausimą. Hermanno Schleef'o byla Centre nebuvo nagrinėjama kaip atskiras tyrimo objektas.

Rengiant informaciją apie minėtus teismo procesus buvo remtasi šiais šaltiniais:

Lietuvos ypatingasis archyvas, f. K-40, ap. 2, b. 39;

[Šlėzvigo-Holšteino archyvinės informacinės sistemos įrašas](#);

[JUNSV duomenų bazėje pateikta informacija](#).

Atlikus paiešką, rastas 2020 m. vasario 11 d. Centro raštas. Kitų dokumentų, susijusių su jame pateikto teiginio rengimu, derinimu ar vėlesniu vertinimu, nerasta. Taip pat nerasta dokumentų, patvirtinančių, kad Centras būtų susirašinėjęs su Vokietijos teismais ar prokuratūra dėl šios bylos, gavęs Jūsų nurodytus 2021 m. archyvinius dokumentus arba vėliau atskirai vertinęs teismo proceso baigtį ir sprendęs dėl minėtos formuluotės pakeitimo ar patikslinimo.

Centro turimuose dokumentuose nėra duomenų, leidžiančių tiksliai nustatyti, kokių pagrindu 2020 m. vasario 11 d. rašte Hermanno Schleef'o bylos baigčiai apibūdinti buvo pasirinkta formuluotė „išteisino“.

Atsakymas grindžiamas atliktos paieškos rezultatais ir Centro turimais dokumentais. 2020 m. vasario 11 d. rašto kopija pridedama.

Generalinio direktoriaus pavaduotojas,
Laikinais vykdantis generalinio direktoriaus pareigas

Vytas Lukšys

LIETUVOS GYVENTOJŲ GENOCIDO IR REZISTENCIJOS TYRIMO CENTRAS

Biudžetinė įstaiga, Didžioji g. 17/1, LT-01128 Vilnius tel. (8 5) 231 4139, faks. (8 5) 279 1033, el. p. centras@genocid.lt
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 191428780

Grant Arthur Gochin,
atstovaujamaam advokato Roko Rudzinsko
A. Mickevičiaus g. 14-2
LT-08119 Vilnius

2020-02-11 Nr. 14R-
Į 2020-01-16

DĖL INFORMACIJOS PATEIKIMO

Atsakydami į Jūsų raštą informuojame, kad Jūsų reikalavimas panaikinti Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centro (toliau – Centras) pažymą „Dėl Jono Noreikos (generolo Vėtros) veiklos antinaciniame pogrindyje negali būti įvykdytas dėl šių priežasčių.

Jūsų teiginiai, neva „*Istorinės pažymos teiginiai yra paremti tik kun. Jono Borevičiaus liudijimu ir LGGRTC prielaidomis*“, „*tyrimo metu nebuvo įvertintos aplinkybės, kuriomis buvo duoti šie parodymai*“, „*liudininkas galimai neatsimena nenaudingų epizodų asmeniui, kuriam grėsė išsiuntimas iš JAV*“, „*tai ideologinė ne istorinė pažyma*“ neatitinka tikrovės.

1. Centras savo 2019-12-17 pažymoje aiškiai nurodo, kad „kun. Jono Borevičiaus liudijimas, pasakytas prisiekus JAV teisme, patvirtina 2019 m. kovo 27 d. Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centro paskelbtus paaiškinimus dėl kaltinimų Jonui Noreikai-Generolui Vėtrai“. Todėl ši pažyma yra tęstinis Centro dokumentas, išplaukiantis iš ankstesnių (2015 m., 2017 m. ir 2019-03-27) Centro pažymų apie Jono Noreikos veiklą ir tai nurodoma minėtuose Centro raštuose: 2019-03-27 rašte minima 2017 m. pažyma, o 2019-12-17 rašte minimi 2019-03-27 paaiškinimai. Naujuose savo raštuose paminėdamas ankstesnius, nagrinėjančius J. Noreikos veiklą, Centras nebekartoja tų pačių šaltinių ir argumentų. Jie yra vientiso ir nuoseklaus tyrimo rezultatas ir sudaro visumą. Centro raštus, susijusius su J. Noreikos veiklos tyrimu, vertino ir pasirašė tas pats asmuo – Centro gen. direktorė.

2. 2019-12-17 pažyma apie J. Noreikos veiklą buvo skirta visuomenei pranešti apie rastą labai svarbų kun. J. Borevičiaus liudijimą, kuris patvirtina ir papildo 2019-03-27 Centro rašte skelbtas išvadas: „būdamas Šiaulių apskrities viršininku J. Noreika buvo aktyvus pagrindinės antinacinės

lietuvių organizacijos „Lietuvių frontas“ dalyvis; Šiaulių antinacinės rezistencijos pagrindis, kuriam priklausė J. Noreika, aktyviai gelbėjo žydus. Žydus gelbėję šiauliečiai pasitikėjo J. Noreika, jį vertino labai teigiamai“.

3. Centras nemato pagrindo abejoti kun. J. Borevičiaus liudijimo teisingumu dėl šių aplinkybių:

a) Centras neturi patvirtintų faktų (Jūs jų taip pat nepateikiate), kad ekstradicijos bylose prieš lietuvius JAV, Didžiojoje Britanijoje gyvenantys lietuviai duodavo melagingus parodymus.

b) Centras neturi žinių, kad kun. J. Borevičius būtų kaltinamas dėl melagingų parodymų. Priešingai - kun. J. Borevičiaus gyvenimas, jo darbai, pasiaukojimas gelbėjant žydus leidžia jį laikyti doru žmogumi.

c) Kun. J. Borevičiaus liudijimas dėl J. Noreikos niekaip nesusijęs su A. Virkučio veikla ir negalėjo pagelbėti kaltinamajam A. Virkučiui. Šis liudijimas atsirado tik teismo dalyviams užduodant šalutinius klausimus, kuriais bandyta išsiaiškinti, ar tikrai kun. J. Borevičius buvo antinacinio pagrindžio dalyvis. Šiuo atžvilgiu kun. J. Borevičius niekaip negalėjo būti suinteresuotas sakyti netiesą.

d) Kun. J. Borevičiaus liudijimai apie jo vykdytą žydų gelbėjimą atitinka patvirtintus faktus. Visi paminėti žydų gelbėjimo grupės nariai yra apdovanoti už žydų gelbėjimą: kun. Adolfas Kleiba yra pripažintas Pasaulio teisuoliu, kun. Petras Dziegoraitis ir kun. Jonas Borevičius Lietuvos prezidentų yra apdovanoti už žydų gelbėjimą. Apie tai, kad kun. Borevičius gelbėjo žydus minima net sovietų leistoje knygoje „Ir be ginklo kariai“ ir šią knygą teismo metu kun. J. Borevičius pateikė kaip įrodymą apie jo dalyvavimą gelbėjant Šiaulių žydus. Kun. J. Borevičiaus paliudyti konspiracijos metodai atitinka antinacinės organizacijos „Lietuvių frontas“ taikytus konspiracinius metodus, o J. Noreika buvo šios organizacijos lyderis Šiaulių apskrityje.

e) Kun. J. Borevičiaus liudijimas apie Šiaulių kalėjimo administracijos (kalėjimo viršininkas buvo kaltinamasis A. Virkutis) elgesį su kaliniais atitinka kalėjimo kapeliono Vlodo Požėlos parodymus KGB tardytojams. Iš kun. V. Požėlos parodymų akivaizdu, kad A. Virkutis netrukdė V. Požėlai aktyviai padėti kaliniams: atvežti papildomų maisto produktų, perduoti artimųjų laiškus ar net skirti geresnes kameras (KGB tardytojai stebėjosi: „Jūs organizuodavote atvirą pagalbą kaliniams ir dėl to prieš jus nesiėmė jokių represijų?“) Centras neturi pagrindo nepasitikėti šiais kun. Vlodo Požėlos parodymais, nes jis pripažintas Pasaulio teisuoliu, jo gelbėjimo veiklą patvirtino žydai, sovietiniai aktyvistai, kiti buvę Šiaulių kalėjimo kaliniai.

f) Valstybinio Vilniaus Gaono žydų muziejaus surinktoje medžiagoje apie kun. J. Borevičių teigiama: „Kartu su kitais Šiaulių kunigais jėzuitais J. Borevičius įsitraukė į žydų gelbėjimą: parūpindavo besislapstantiems dokumentus, ieškodavo slapstymo vietų ir patikimų žmonių, kurie sutiktų priglausti persekiojamus žydus ir gelbėti žydų vaikus. Kunigas Jonas Borevičius palaikė

ryšį su kitais žinomais šiauliškiais: Domu ir Sofija Jasaičiais...“ (<http://www.jmuseum.lt/lt/zuvanciuju-gelbejimo-kryziaus-iteikimo-ceremonijos/i/268/apdovanojimo-ceremonijos-bukletas-gyvenima-dovanojusios-sirdys/>).

Centro turima medžiaga rodo, kad Domas Jasaitis palaikė artimą ryšį ne tik su kun. J. Borevičiumi, bet ir su Jonu Noreika.

Visa ši informacija nesuteikia pagrindo abejoti kun. J. Borevičiaus liudijimu, kad žydų gelbėjimo veiklai jį paskatino Šiaulių apskrities antinacinio pagrindžio vadas Jonas Noreika.

Kadangi Jūs savo teiginius paremiate Lietuvos istorijos instituto direktoriaus Alvydo Nikžentaičio nuomone, atkreiptinas dėmesys, kad jo istorinių tyrimų laikotarpis yra ne XX amžius.

Jūsų teiginys, kad cituojamo teksto trumpinimas ir laužtinių skliaustų naudojimas (šis metodas dažnai naudojamas istorijos mokslo darbuose) yra neva „neteisėtas D. Jasaičio liudijimo ir enciklopedijos teksto iškraipymas, pagrindžio vado statuso pritempimas J. Noreikai bei visuomenės dezinformacija“ neatitinka tikrovės. Nesutrumpintas Bostone leistos „Lietuvių enciklopedijos“, tekstas yra toks: „J. Noreika 1941 m. Lietuvos laikinosios vyriausybės buvo paskirtas Šiaulių aps. viršininku. Eidamas šias pareigas susirijo su pagrindžiu ir griežtai gynė krašto reikalus prieš okupantus. 1943 m. po propagandinės kelionės į Vokietiją išspausdino lietuviškoje spaudoje straipsnį „Šių dienų Vokietija“, kuris buvo gan nepalankus nacių režimui“.

Jūsų teiginys, neva „ankstesnėje [Centro] pažymoje dėl Jono Noreikos veiklos, A.Pakalniškio liudijimas buvo atmestas kaip nemoksliškas, remiantis tuo, kad A.Pakalniškis ankstesnėje knygos versijoje tiesiogiai neįvardijo Jono Noreikos, vadindamas jį vadu“ neatitinka tikrovės. 2017 m. Centro pažymoje rašoma, kad A. Pakalniškio prisiminimuose pateiktus teiginius paneigia minėtų įvykių aplinkybės: kiti šių įvykių dalyvių liudijimai, istoriniai dokumentai bei nacių okupacinės sistemos istoriniai tyrimai.

Jūsų teiginys, kad „Centro pažymoje nurodoma, kad „Iki Žagarės geto likvidavimo J. Noreika nesuprato, kad getai yra vienas iš Holokausto etapų“ tokia išvada yra daroma remiantis nemoksliškai atrinktais šaltiniais SS bigadenfriurerio W.Stahleckerio paaiškinimais duotais Himleriui dėl 1941 m. pogromų Lietuvoje ir J.Urbaičio ginamąja kalba išsakyta NKVD tardytojams 1944 m. baudžiamojoje byloj“ neatitinka tikrovės. 2019-03-27 ir 2019-12-17 Centro pažymose ši išvada taip pat paremta Lietuvos žydų bendruomenės atstovo, Vilniaus geto tyrėjo Iljos Lemperto išvadomis, Šiaulių apygardos komisaro, vieno iš Žagarės ir Šiaulių getų iniciatorių ir organizatorių Hanso Geweckes filmuotais prisiminimais, kurie saugomi JAV Holokausto memorialiniame muziejuje Vašingtone, taip pat faktų, kad 1969 m. Liubeko (Vokietija) teismas atmetė H. Geweckei ir jo pavaduotojui Evaldui Bubui pateiktus kaltinimai dėl dalyvavimo Holokauste; E. Bubas (kurį Domas Jasaitis savo prisiminimuose apibūdina kaip „rafinuotai žiaurų, atsakingą už Jono Noreikos, didelio patrioto ir rezistentą, suėmimą 1943 m. kovo mėn. ir išvežimą į Štuthofą.“) buvo visiškai išteisintas, o H.

Gewecke nuteistas puspenktų metų kalėti už tai, kad jo nurodymu Šiaulių gete buvo pakartas B. Mazoveckis. 1970 m. balandžio 27 d. Oldenburgo žemės teismas išteisino ir Šiaulių koncentracijos stovyklos (1943 m. Šiaulių getas buvo paverstas koncentracijos stovykla) viršininką Hermaną Schleefą.

Centras nesutinka su Jūsų nuomone, kad tokia Centro išvada neva yra „Holokausto neigimas“, nes Centras niekada neneigė Holokausto. Centras negirdėjo, kad panašius kaltinimus būtumėte pateikę Vokietijai, nors, kaip minėta, Vokietijos teismai yra išteisinę Šiaulių geto ir Šiaulių koncentracijos stovyklos tiesioginius steigėjus ir vadovus.

Generalinė direktorė

Teresė Birutė Burauskaitė

DETALŪS METADUOMENYS	
Dokumento sudarytojas (-ai)	Lietuvos Gyventojų Genocido ir Rezistencijos Tyrimo Centras
Dokumento pavadinimas (antraštė)	PRAŠYMAS PATEIKTI INFORMACIJĄ IR DOKUMENTUS
Dokumento registracijos data ir numeris	2026-10-19 Nr. 55R-1093
Dokumento gavimo data ir dokumento gavimo registracijos numeris	-
Dokumento adresatas (-ai)	Piliečiai
Dokumento specifikacijos identifikavimo žymuo	ADOC-V1.0
Parašo paskirtis	Pasirašymas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Vytas Lukšys Gen. direktoriaus pavaduotojas
Parašo sukūrimo data ir laikas	2026-10-19 14:21
Parašo formatas	Einamojo galiojimo (XAdES-EPES)
Laiko žymoje nurodytas laikas	
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	SK ID Solutions EID-Q 2021E
Sertifikato galiojimo laikas	2025-09-02 12:59 - 2030-09-02 23:59
Parašo paskirtis	Pasirašymas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Jolita Bernotienė Vyriausioji specialistė
Parašo sukūrimo data ir laikas	2026-10-19 15:25
Parašo formatas	Einamojo galiojimo (XAdES-EPES)
Laiko žymoje nurodytas laikas	
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	EID-SK 2016
Sertifikato galiojimo laikas	2022-06-02 10:42 - 2027-06-01 23:59
Informacija apie būdus, naudotus metaduomenų vientisumui užtikrinti	-
Pagrindinio dokumento priedų skaičius	2
Pagrindinio dokumento pridedamų dokumentų skaičius	1
Pridedamo dokumento sudarytojas (-ai)	-
Pridedamo dokumento pavadinimas (antraštė)	Atsakymas Gochinui i 01-16.adoc
Pridedamo dokumento registracijos data ir numeris	-
Pridedamo dokumento sudarytojas (-ai)	-
Pridedamo dokumento pavadinimas (antraštė)	Atsakymas Gochinui i 01-16.DOCX
Pridedamo dokumento registracijos data ir numeris	-
Programinės įrangos, kuria naudojantis sudarytas elektroninis dokumentas, pavadinimas	Elpako v.20261015.8
Informacija apie elektroninio dokumento ir elektroninio (-ių) parašo (-ų) tikrinimą (tikrinimo data)	Tikrinant dokumentą nenustatyta jokių klaidų (2026-10-19)
Elektroninio dokumento nuorašo atspausdinimo data ir ją atspausdinęs darbuotojas	2026-10-19 nuorašą suformavo Jolita Bernotienė
Paieškos nuoroda	-
Papildomi metaduomenys	Nuorašą suformavo Dokumentų valdymo sistema „Deka Office“ (2026-10-19)